

Wim Knol: “Een IJsselkade zonder echte schepen, dat kan toch niet?”

“Geboren en getogen in Oudewater was ik vertrouwd met de bedrijvigheid op en langs de Hollandsche IJssel. Vanaf de bovenverdieping van mijn ouderlijk huis op het terrein van Touwfabriek Van der Lee aan het begin van de Hekendorpse buurt, zag ik de vrachtschepen door het landschap glijden. De School met den Bijbel aan de Westsingel stond vlakbij de Noord-IJsselkade, waar de schepen van schipper Kuik en andere beurtschippers afgemeerd lagen te wachten om de lading copra te lossen bij de olieslagerij van Brinkers. De zoete, weeïge geur zit nog in mijn geheugen. Aan de overkant even verderop lagen de schepen van de veevoerfabriek van Six, de Hoop 1, de Hoop 2. Na schooltijd hingen we regelmatig rond op ‘het IJsseltje’, zoals de kade in de volksmond heette. Om copra te pikken van de Soli Deo Gloria of de Alwil van schipper Kuik of om te kijken hoe de schepen ‘zwaaiden’ in de werkhaven van Machinefabriek De Hollandsche IJssel. Bij het gasgeven sloeg het rivierwater soms over de kade. Prachtig vonden we dat.”

Aan het woord is Wim Knol, reder en oprichter van Stichting het Varend IJsselschip. Toen in de jaren 90 het laatste vrachtschip uit Oudewater in de verkoop ging, bedacht hij hoe jammer het was dat deze karakteristieke beelden voorgoed uit Oudewater dreigden te verdwijnen. Een kade zonder schepen en bedrijvigheid, dat kon toch niet?

Aldus ontstond het idee om het laatste Oudewaterse vrachtschip aan te kopen en als recreatieschip voor het stadsgezicht te behouden. Juist toen Wim voldoende medestanders had gemobiliseerd voor het plan om een serieus bod uit te brengen, werd het schip verkocht aan een Engelsman die er op wilde gaan wonen.

Daarop volgde een langdurige zoektocht naar een vergelijkbaar alternatief, van de Wadden tot Terneuzen. Uiteindelijk stuitte Wim en zijn

toenmalige compagnon in een werkhaventje van de Waal op een aan lager wal geraakte ijselaak. Het schip, omgebouwd tot een kubusvormige woonark, was eigendom van twee overjarige hippies, die er grote plannen mee hadden, maar niet de middelen om ze uit te voeren. De Oudewateraren kochten het casco en brachten het over naar de toen nog kleine reparatiewerf van Talsma in het Friese Warten. Na grondige restauratie, zeg maar gerust herbouw, arriveerde de ijselaak in 2002 in Oudewater, waar zij omgedoopt werd tot Den Onthaestingh. Inmiddels is de fraaie aak, gebouwd in 1912, vermoedelijk bij de bekende scheepswerf Duijvendijk, niet meer weg te denken uit het historische stadsgezicht van Oudewater. Hoe mooi zou het zijn, als in de toekomst meer historische schepen ligplaats zouden kiezen aan de IJsselkade? In de afgelopen decennia maakte het schip honderden vaartochten met passagiers, voornamelijk op de Hollandsche IJssel en aanpalende wateren in Midden-Holland. Nu en dan wordt koers gezet naar andere bestemmingen, waaronder de Wereldhavendagen in Rotterdam en Sail Amsterdam. Volgend jaar is het weer zover. Sinds afgelopen zomer worden met het schip tevens trekvaarten uitgevoerd tussen Oudewater en Hekendorp, in samenwerking met de stoere belzen en jagers van de Stichting Paard aan 't Werk. Vanaf komend hoogseizoen kunnen belangstellenden deze oer-Hollandse vorm van openbaar vervoer over water alle zaterdagdagen meemaken.

IJsselaak Den Onthaestingh is ondanks haar eerbiedwaardige leeftijd, van alle moderne gemakken

voorzien, van boegschroef, bar en professionele kombuis tot sfeervol ruim met cv.

Met het in de vaart brengen van Den Onthaestingh was de missie: het behoud van beroepsvaart op de gekanaliseerde Hollandsche IJssel volbracht. Het betekende tevens de start van de Stichting het Varend IJsselschip, een ideële stichting met als doel het behouden en in de vaart brengen van historische bedrijfsvaartuigen. Van het een kwam het ander. Inmiddels telt de ‘vloot’ drie schepen, Den Onthaestingh plus twee authentieke trekschuiten, de Jan Salie en de Jan Kordaat. En de volgende uitbreidingsplannen liggen alweer klaar.

Drijvende kracht(en) van de stichting is de groeiende groep van vrijwillige schippers, gidsen, techneuten en andere maten. “Zonder hen zou de rederij nergens zijn. En het zijn nog aardige lui ook”, besluit Wim lachend.